

Aan de Minister voor Rechtsbescherming

Postbus 20301

2500 GC Den Haag

Betreft : aanbieding advies
Doorkiesnummer : 070 - 361 9390 / 070 - 361 9391
E-mail : advies@rsj.nl
Datum : 23 augustus 2018
Ons kenmerk : RSJ/101/3073/2018/DK/TvV
Onderwerp : Uitbreiding criteria voor plaatsing op de EBI
Uw kenmerk : 2246409

Geachte heer Dekker,

In uw brief van 28 juni 2018 (kenmerk 2246409) verzocht u de RSJ te adviseren over de conceptwijziging van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (hierna: Rspog) in verband met uitbreiding van de criteria voor plaatsing in een Extra Beveiligde Inrichting (hierna: EBI). De uitbreiding heeft betrekking op het tegengaan van voortgezet crimineel handelen tijdens detentie (hierna: VCHD).

Met onderstaande reactie voldoet de Afdeling advisering van de RSJ (hierna: de Afdeling) aan uw verzoek.

Samenvatting

De wijziging maakt het mogelijk om in geval van voortgezet crimineel handelen tijdens detentie (VCHD) een gedetineerde te plaatsen in de EBI. De Afdeling kan zich in principe vinden in de mogelijkheid om, in de ernstigste gevallen van VCHD, de EBI-plaatsing mogelijk te maken. Het betreft echter een ingrijpende wijziging die naar het oordeel van de Afdeling op verschillende punten niet overtuigend is onderbouwd en uitgewerkt:

- Onvoldoende duidelijk is of de omvang van het probleem van VCHD deze aanpassing rechtvaardigt.
- In de conceptwijziging en de toelichting mist de Afdeling een goede uitwerking van de rechtspositionele waarborgen. In de toelichting wordt slechts summier aangegeven hoe de nieuwe maatregel samenhangt met bestaande en nieuw ontwikkelde regelgeving. Daardoor is onvoldoende duidelijk dat de plaatsing op de EBI is bedoeld als een uiterste middel, voor gevallen waarin alle reeds bestaande toezichtmogelijkheden ontoereikend zijn. Ook is de voorgestelde wettelijke omschrijving van 'voortgezet crimineel handelen' dermate ruim dat niet duidelijk is dat het moet gaan om zeer ernstige vormen van VCHD. Op deze punten adviseert de Afdeling aanscherping van de regeling en de toelichting.
- Wat betreft de invulling van het regime wijst de Afdeling er op dat het risico van VCHD anders van aard is dan het risico van vlucht- en maatschappelijk risico (de huidige doelgroep van de EBI). Aanbevolen wordt daarom het EBI-regime voor de nieuwe doelgroep zorgvuldig af te stemmen op het risico van VCHD.

Aanleiding

Met de voorliggende aanpassing van de Rspog wordt beoogd plaatsing op de EBI mogelijk te maken in geval van aanwijzingen voor voortgezet crimineel handelen tijdens detentie. Blijkens de toelichting hangt de wijziging samen met een breder palet van beleidsinitiatieven gericht op een betere signalering en bestrijding van VCHD. Deze beleidsinitiatieven zijn gebaseerd op de resultaten van een pilot die heeft geleid tot het (vertrouwelijke) rapport *Voorgezet crimineel handelen tijdens detentie. Rapportage betreffende een operationele pilot in de periode 2013-2015*. De voorliggende wijziging vormt één van de ontwikkelde maatregelen.¹

In onderstaande vindt u eerst enkele algemene opmerkingen bij de conceptwijziging (1), waarna meer in detail wordt ingegaan op het toegevoegde criterium voor plaatsing op de EBI (2), de plaatsingsbeslissing (3) en tenslotte de invulling van het EBI-regime (4).

1. Opmerkingen van algemene aard

Het nieuwe criterium VCHD in relatie tot het doel van de EBI

In algemene zin onderschrijft de Afdeling de noodzaak van maatregelen om VCHD tegen te gaan, zoals reeds aangegeven in het advies over het wetsvoorstel 'strafbaarstelling binnenbrengen van in justitiële inrichtingen verboden voorwerpen'.² Als met de beschikbare toezichtmaatregelen binnen een reguliere PI het voortzetten van (zware) criminele activiteiten niet te controleren en/of te voorkomen is, betekent dit een onaanvaardbaar veiligheidsrisico voor de maatschappij en voor de orde en veiligheid binnen de PI. Daarmee wordt tevens de geloofwaardigheid van het penitentiaire systeem ondermijnd. De Afdeling onderkent dat het daarbij kan gaan om verschillende vormen van zeer zware criminaliteit, zowel levensdelicten als anderszins zeer zware misdrijven met een ontwrichtend effect op de samenleving.

Vanuit dit perspectief kan de Afdeling zich vinden in het creëren van de mogelijkheid om, in het uiterste geval en mits omgeven met voldoende rechtspositionele waarborgen, in de ernstigste gevallen van VCHD een gedetineerde te kunnen plaatsen in een extra beveiligd regime.

Het verruimen van de plaatsingscriteria voor de EBI heeft echter tot gevolg dat de doelgroep van de EBI wijzigt. Anders dan in veel andere landen, waar vergelijkbare 'supermax prisons' worden gebruikt voor de concentratie en afzondering van bendeleden en –leiders of terroristen, is in Nederland het EBI-regime tot nog toe bedoeld voor gedetineerden met extreem geweld- en vluchtgevaar.³ Na enkele zeer gewelddadige ontvluchtelingen eind jaren negentig van de vorige eeuw is het regime ingevoerd voor de beperkte groep gedetineerden waarbij dit risico kan worden vastgesteld, met als belangrijkste doelstelling beveiliging van het personeel en het voorkomen van (gewelddadige) ontvluchting.

Met betrekking tot de beoogde nieuwe doelgroep wijst de Afdeling erop dat het risico van VCHD anders van aard is dan dat van extreem geweld- en vluchtgevaar. Dat roept onder meer de vraag op of voor deze gedetineerden alle (met name fysieke) controlemaatregelen noodzakelijk zijn. Uit de toelichting wordt niet duidelijk of gebouwelijke of regimaire aanpassing met het oog op de nieuwe doelgroep worden overwogen. In onderstaande paragraaf 4 adviseert de Afdeling dit te doen.

Onvoldoende onderbouwing van de noodzaak van de wijziging

Gezien de grote impact van verblijf in dit zwaarst beveiligde regime acht de Afdeling de uitbreiding van de plaatsingscriteria voor de EBI met het criterium 'een onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen' een ingrijpende maatregel waarvan de noodzaak evident moet zijn.

De Afdeling mist in de conceptwijziging een overtuigende onderbouwing van deze noodzaak wat betreft de omvang van het probleem. Getalsmatige informatie over het voorkomen van VCHD wordt noch in de toelichting, noch in de onderliggende Kamerstukken gegeven. Wel is bekend dat tijdens bovengenoemde pilot geen VCHD is geconstateerd.⁴ Op grond van deze summere informatie acht

1 Deze beleidsontwikkelingen zijn uiteengezet in enkele beleidsbrieven: *Kamerstukken II 2015-2016*, 24 587, nr. 629; *Kamerstukken II 2015-2016*, 24587, nr. 658; *Kamerstukken II 2016-2017*, 24 587, nr. 691. Zie verder voor een overzicht van de verbetermaatregelen ter bestrijding van VCHD het Inspectierapport *Binnen de muren niet toegestaan. Over het tegengaan van contrabande, niet-integer gedrag en voortgezet handelen tijdens detentie* IVenJ 18 mei 2017, hst. 4.

2 *Advies Strafbaarstelling binnenbrengen van in II's verboden voorwerpen*, RSJ 15 juni 2017.

3 S. Struijk, 'De EBI anno 2015: valse lucht of frisse lucht?', *Sancties* 2015/3.

4 *Kamerstukken II 2015-2016*, 24 587/29 911, nr. 629.

de Afdeling niet overtuigend verantwoord dat de omvang van het probleem de invoering van deze ingrijpende maatregel rechtvaardigt.

Ontbreken van samenhang met overige regelgeving

In de conceptwijziging en de toelichting mist de Afdeling een samenhang met de toezichtmaatregelen die op grond van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) kunnen worden toegepast binnen een reguliere PI met een normaal beveiligd regime, zoals het niet verlenen van verlof of het intrekken van vrijheden binnen de PI. Naast deze algemene maatregelen zijn recent beleidsmaatregelen ontwikkeld met betrekking tot verscherpte controle op VCHD binnen de PI, zoals blijkt uit de brief naar aanleiding van genoemde pilot.⁵ Daarnaast wijst de Afdeling erop, zoals eerder opgemerkt in het advies *Strafbaarstelling binnenbrengen van in JI's verboden voorwerpen*, dat wat betreft het toezicht binnen de PI in het algemeen de nodige verbetering kan worden geboekt als voldoende capaciteit beschikbaar is voor onder meer celinspecties en inspecties van openbare ruimtes.⁶

Tevens wordt met de nieuwe wet 'strafbaarstelling binnenbrengen van in justitiële inrichtingen verboden voorwerpen' (momenteel aanhangig) onder meer beoogd het binnensmokkelen van mobiele telefoons te verminderen. Als deze wet het beoogde effect heeft, valt te verwachten dat dit leidt tot een afname van VCHD. Om de noodzaak van de voorliggende concept-wijziging beter te kunnen inschatten, geeft de Afdeling in overweging om eerst af te wachten of genoemd wetsvoorstel het beoogde effect heeft.

Tenslotte wijst de Afdeling op de verscherpte toezichtmaatregelen die in het individuele geval mogelijk zijn op basis van de circulaire 'Beleid gedetineerden met vlucht-/maatschappelijk risico' (GVM).⁷ In deze circulaire is sprake van drie profielen (verhoogd/h oog/ extreem). Voor plaatsing in de EBI is een voorwaarde dat de gedetineerde op de lijst GVM staat met het hoogste risico ('Profiel extreem'). Voor de twee overige profielen kan worden volstaan met plaatsing in een reguliere inrichting met beveiligingsniveau III, met toepassing van extra toezichtmaatregelen conform de circulaire.

Aangezien een 'reëel vermoeden van of sprake van voortgezet crimineel handelen' een van de criteria vormt voor de bepaling en vaststelling van het risicoprofiel op de lijst GVM⁸, ligt het voor de hand om in de toelichting bij de concept-wijziging de relatie met het beleid GVM te benoemen. De Afdeling gaat ervan uit dat plaatsing op de lijst GVM met het hoogste risico (Profiel extreem) ook met betrekking tot het nieuw toe te voegen criterium van VCHD een voorwaarde is voor plaatsing op de EBI en adviseert om dat duidelijk te formuleren.⁹

Concluderend: Vanuit het oogpunt van subsidiariteit acht de Afdeling het van belang dat in de toelichting bij de conceptwijziging de samenhang met bestaande regelgeving en recente beleidsinitiatieven inzake VCHD wordt verduidelijkt. Daarmee kan sterker tot uitdrukking worden gebracht dat de maatregel is bedoeld voor het uiterste geval van zware vormen van VCHD waarbij niet kan worden volstaan met reeds bestaande of recent ingevoerde toezicht- en controlemaatregelen. Uit onder meer de verwijzing naar de jurisprudentie in de toelichting kan worden opgemaakt dat dit is bedoeld, maar naar het oordeel van de Afdeling dient dit tevens ondubbelzinnig te worden benoemd in tenminste de toelichting bij de conceptwijziging.

2. Het criterium VCHD voor plaatsing in de EBI / beoogde doelgroep

Het nieuwe artikel 6 onderdeel c Rspog beoogt uitbreiding van criteria voor plaatsing in de EBI met gedetineerden die 'een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen'.

Daarbij wordt 'voortgezet crimineel handelen' in het nieuwe artikel 1 lid o omschreven als:

- het voortzetten van dan wel deelnemen aan een samenwerkingsverband dat het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft;
- het ongeoorloofd beïnvloeden van het eigen strafproces dan wel dat van het strafproces van een andere gedetineerde, of
- het anderszins begaan van ernstige misdrijven.

⁵ *Kamerstukken II 2015-2016, 24 587/29 911, nr. 629. Zie tevens IVenJ 2017.*

⁶ *Advies Strafbaarstelling binnenbrengen van in JI's verboden voorwerpen (RSJ 15 juni 2017, p.4).*

⁷ DJI, 16 juli 2018.

⁸ *Notitie Risicoprofiel, Lijst GVM, Operationeel Overleg 2009, paragraaf 1.2 (Criteria risicoprofiel).*

⁹ *Op de relatie tussen het beleid GVM en de criteria voor plaatsing in de EBI is met betrekking tot de reeds bestaande criteria eerder gewezen, zie Struijk 2015, par.3.*

Met betrekking tot de (onderdelen van het) criterium maakt de Afdeling de volgende opmerkingen:

Nieuwe criterium ruim geformuleerd

Het criterium 'een onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen' is ruim geformuleerd, waarbij 'onaanvaardbaar maatschappelijk risico' bovendien voor meerdere uitleg vatbaar is. Ook de formulering van het maatschappelijk risico 'in termen van aanwijzingen' is naar het oordeel van de Afdeling onnodig vaag. Onduidelijk is waarom niet is gekozen, analoog aan het bestaande artikel 6 lid a Rspog¹⁰ voor bijvoorbeeld de formulering '... in termen van voortgezet crimineel handelen' of voor '... in geval van overtuigende aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen'.

Ook de omschrijving van voortgezet crimineel handelen in artikel 1 lid o is weinig specifiek. Met name de formulering 'het voortzetten van dan wel deelnemen aan een samenwerkingsverband dat het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft' laat ruimte voor gevallen van verdachten of veroordeelden die in samenwerkingsverband relatief lichte delicten begaan. Dat geldt ook voor de tweede omschrijving, 'het ongeoorloofd beïnvloeden van het eigen strafproces dan wel dat van het strafproces van een andere gedetineerde'. Ook hier laat de formulering ruimte voor relatief ongevaarlijke pogingen tot beïnvloeding van het strafproces.

Ook de toelichting bij de conceptregeling is op dit punt naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende helder, met name in de alinea waarin het criterium wordt toegelicht (pag. 2, 2^e alinea van de toelichting). Dat het moet gaan om levensdelicten en 'zware criminele activiteiten [...] met een ontwrichtende uitwerking op de maatschappij die het vertrouwen in de strafrechtshandhaving en de rechtstaat ondermijnen' wordt niet benoemd in deze alinea, maar elders in de toelichting (pag. 2, 1^e alinea van de toelichting).

De Afdeling acht vanuit het oogpunt van proportionaliteit aanscherping van het criterium noodzakelijk in zowel de conceptregeling als de toelichting. Dat kan bijvoorbeeld door in artikel 1 lid o bij de eerste omschrijving te formuleren dat sprake moet zijn van levensbedreigende of anderszins zeer ernstige misdrijven, en bij de tweede omschrijving dat het moet gaan om vormen van beïnvloeding van het strafproces door middel van levensbedreigende of anderszins zeer ernstige misdrijven. De Afdeling adviseert om in de toelichting ook in de alinea met uitleg over de onderdelen van het criterium 'voortgezet crimineel handelen' te expliciteren dat het moet gaan om zeer zware vormen van crimineel handelen.

Overigens blijkt uit de verwijzing naar de RSJ-rechtspraak, waarbij wordt opgemerkt dat het plaatsingsbesluit de toets op proportionaliteit en subsidiariteit moet kunnen doorstaan, dat in het individuele geval de EBI-plaatsing voldoende onderbouwd moet zijn. Daaruit kan worden afgeleid dat er voldoende aanwijzingen moeten zijn voor ernstig maatschappelijk risico. Ook onderkent de Afdeling dat in ieder geval met betrekking tot de huidige doelgroep geen sprake is geweest van zogenaamde *net-widening* (veelvuldig gebruik van de EBI door ruime interpretatie van de plaatsingscriteria).¹¹ Om te waarborgen dat ook met betrekking tot het nieuwe criterium de mogelijkheid tot EBI-plaatsing met gepaste terughoudendheid wordt toegepast, adviseert de Afdeling tot aanscherping van het criterium.

Aanbeveling

- Verhelder in de regeling en de toelichting dat er sprake moet zijn van een zeer ernstige vorm van voortgezet crimineel handelen.

Onduidelijkheid over de indicatoren van het criterium 'voortgezet crimineel handelen'

Onduidelijk is hoe VCHD wordt vastgesteld en wat hiervoor de indicatoren zijn, zoals dat wel bekend is met betrekking het nu geldende criterium van vluchtrisico.¹² De daarvoor genoemde indicatoren zijn onder meer: ontvluchtelingen of pogingen daartoe; perspectief van uitlevering; lengte van het strafrestant (minimaal enkele jaren) en informatie of tips die door het Gedetineerde Recherche Informatie Punt (GRIP) zijn geverifieerd op 'actualiteit, betrouwbaarheid en concreetheid'. Uit dat laatste kan worden opgemaakt dat naast 'harde' informatie, zoals feitelijke gegevens over recidive en eerdere ontvluchtelingen, ook 'zachte' informatie wordt gebruikt zoals inlichtingen vanuit het criminele circuit.

¹⁰ betreffende een onaanvaardbaar risico 'in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten'.

¹¹ De bezetting van de EBI is gemiddeld 7 personen, zie J.C. Wanders, 'Balanceren tussen veiligheid en zorg. De Extra Beveiligde Inrichting in Vught', *Sancties* 2015/3.

¹² *Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden*, Staatscourant 12 september 2000, nr. 176 / pag. 9. Zie artikelsgewijze toelichting bij artikel 22.

Met betrekking tot het nieuwe criterium VCHD ontbreekt een aanduiding van de indicatoren, zodat niet duidelijk is hoe crimineel handelen wordt vastgesteld. Met het oog op de rechtsbescherming acht de Afdeling het benoemen van de indicatoren in de toelichting noodzakelijk.

De Afdeling veronderstelt dat het bij de vaststelling van het risico op VCHD ook kan gaan om 'zachte' informatie. In dat verband rijst de vraag hoe kan worden voorkomen dat gedetineerden elkaar 'een hak zetten' door bijvoorbeeld valse informatie door te spelen over een ander die (mede) op grond daarvan op de EBI wordt geplaatst.

Aanbeveling

- Benoem in de toelichting de indicatoren voor VCHD.

3. Opmerkingen betreffende plaatsings- en verlengingsbeslissing

De beslissing tot plaatsing op de EBI of verlenging daarvan wordt door de selectiefunctionaris genomen op basis van informatie van de OvJ, het GRIP, een externe psycholoog en de vestigingsdirecteur van de inrichting.

In de beroepsrechtspraak met betrekking tot EBI-plaatsingen toetst de RSJ hoofdzakelijk procedureel. Inhoudelijke toetsing is door de vertrouwelijkheid van met name GRIP-informatie slechts beperkt mogelijk. In dezen volgt de beroepscommissie doorgaans de toetsing door de OvJ van het Landelijk Parket. In de procedurele toetsing beoordeelt de RSJ of de informatie voldoende is gecheckt op actualiteit, betrouwbaarheid en concreetheid en, in geval van verlengingsbeslissingen, of is onderzocht of er nieuwe informatie is die voortzetting van de EBI-plaatsing rechtvaardigt.

Ten aanzien van de verlengingsbeslissing plaatst de Afdeling de volgende kanttekeningen, en geeft daarbij enkele verbeterpunten/aanscherpingen in overweging:

- Niet duidelijk is omschreven of, in geval er geen VCHD is geconstateerd tijdens de afgelopen 6 maanden, er geen grond meer is voor verlenging van het verblijf op de EBI. De Afdeling acht het wenselijk dat, voor zover mogelijk, wordt verduidelijkt wat 'geen informatie over VCHD de afgelopen 6 maanden' betekent voor de verlengingsbeslissing.
- Nu met de beoogde uitbreiding van de criteria voor plaatsing op de EBI de doelgroep wordt uitgebreid en er onder de EBI-populatie sprake is van verschillende soorten risico's, geeft de Afdeling in overweging om in het individuele geval af te wegen of er aanleiding is om af te wijken van de verlengingstermijn van 6 maanden, en dit te verantwoorden in de beslissing.
- Ten aanzien van 'het ongeoorloofd beïnvloeden van het eigen of andermans strafproces' neemt de Afdeling aan dat, als het gaat om beïnvloeding van het eigen strafproces, dit criterium vervalt met het onherroepelijk worden van de uitspraak. Onduidelijk is of betrokkene in dat geval onmiddellijk vanuit de EBI wordt overgeplaatst of dat dit pas wordt overwogen bij de eerstvolgende halfjaarlijkse toetsing. In de concept-wijziging en de toelichting ontbreekt informatie hierover. De Afdeling beveelt aan om in dit geval onmiddellijk na het onherroepelijk worden van de uitspraak te onderzoeken of de EBI-plaatsing kan worden beëindigd, en dit op te nemen in de toelichting.

4. Regime

In de EBI geldt een extra beveiligd regime van beperkte gemeenschap (artikel 21 Pbw en artikel 10 Rspog), met de mogelijkheid van toepassing van een individueel regime (artikel 22 Pbw en artikel 10 Rspog). Uit de huisregels-EBI vloeien nog verdere restricties en toezichtmaatregelen voort. De verregaande beperking van vrijheden in het huidige EBI-regime zijn, conform het oorspronkelijke doel van de EBI, gericht op het voorkomen van gewelddadige ontvluchting en bescherming van personeel.

Verblijf in dit regime met een zwaar fysiek veiligheidsprotocol en het vrijwel ontbreken van groepsactiviteiten heeft grote impact op het psychisch en lichamelijk welzijn van de gedetineerden.¹³ Genoemd worden onder meer: wantrouwen tussen gedetineerden onderling en tussen gedetineerden en personeel, het fysieke en psychische effect van een artificiële en prikkelarme omgeving en de extreme beperking van contact met de buitenwereld.

Vanuit het oogpunt van proportionaliteit meent de Afdeling dat voor de nieuwe doelgroep moet worden bezien in hoeverre al deze restricties op voorhand noodzakelijk zijn ter voorkoming van

¹³ Van de Bunt e.a. *Gevangen in de EBI Een empirisch onderzoek naar de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) in Vught*, Den Haag: WODC/Boom Lemma uitgeverij Den Haag 2013

VCHD. Het betreft immers een ander soort risico, met wellicht binnen de inrichting minder risico op extreem geweld.

Uit de toelichting bij de concept-wijziging blijkt niet dat differentiatie binnen het EBI-regime met het oog op de nieuwe doelgroep wordt overwogen. De Afdeling acht het noodzakelijk om dit wel te doen. Ervan uitgaande dat de huidige verregaande inperking van de vrijheden (met bovengenoemde onvermijdelijke neveneffecten) een rechtvaardiging vindt in het voorkomen van een extreem vlucht- en maatschappelijk risico, dient ook met betrekking tot voortgezet crimineel handelen het geheel van toezicht- en controlemaatregelen te zijn afgestemd op het specifieke risico van VCHD.

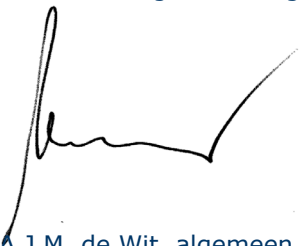
De Afdeling wijst erop dat de gebouwelijke situatie met fysiek gescheiden, kleine afdelingen een zekere mate van differentiatie mogelijk maakt, zodat bijvoorbeeld kan worden voorzien in aparte afdelingen voor vluchtgevaarlijke en voor VCHD gedetineerden. Wat betreft regimaire aanpassingen wijst de Afdeling erop dat inmiddels het strenge regime is aangepast en waar mogelijk versoepeld, waarbij de kleinschaligheid (met een huidige bezetting van gemiddeld 7 gedetineerden op de EBI) de mogelijkheid biedt tot 'humane bejegening'.¹⁴

Tot slot wijst de afdeling erop dat goed gedrag geen invloed heeft op versoepeling van het regime of het verwerven van meer vrijheden¹⁵ en evenmin op de verlengingsbeslissing. Het EBI-regime biedt hierdoor nauwelijks mogelijkheden om invulling te geven aan de eigen verantwoordelijkheid van de gedetineerden. Ook biedt het door de verregaande isolatie van de buitenwereld weinig mogelijkheden tot resocialisatie. De Afdeling begrijpt dat intensieve controle op contact met de buitenwereld inherent is aan de doelstellingen van het EBI-regime en dat deze in principe te rechtvaardigen is voor de nieuwe doelgroep. Tegelijkertijd acht de Afdeling het van belang dat ook ten aanzien van deze specifieke groep gedetineerden per geval wordt bezien hoe op een verantwoorde manier invulling kan worden gegeven aan het resocialisatiebeginsel.

Aanbevelingen

- De Afdeling adviseert met het oog op proportionaliteit om te onderzoeken welke van de huidige toezicht- en controlemaatregelen nodig zijn voor de nieuwe doelgroep.
- Met het oog op mogelijk lang verblijf in het EBI-regime adviseert de Afdeling om in het individuele geval te onderzoeken in hoeverre op een veilige manier kan worden gewerkt aan resocialisatie.

Hoogachtend,
namens de Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,

mr. L.A.J.M. de Wit, algemeen voorzitter

¹⁴ Wanders 2015.

¹⁵ Op grond van artikel 1e sub d Rspog zijn EBI-gedetineerden uitgesloten van promotie naar een 'plusprogramma'.